

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

Sarajevo, juli 2023. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	7
4.	PREPORUKE ZA 2022. GODINU (REZIME)	9
5.	ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	10
6.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
7.	BUDŽET AGENCIJE ZA 2022. GODINU	13
8.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
8.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	14
8.1.1.	<i>Putni troškovi</i>	15
8.1.2.	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	15
8.1.3.	<i>Višegodišnja kapitalna ulaganja</i>	16
8.2.	Pregled prihoda i primitaka	17
8.3.	Bilans stanja	17
8.3.1.	<i>Potraživanja od Vlade Brčko distrikta</i>	17
9.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) LICA	18
9.1.	Penzionisanje zaposlenih	18
9.2.	Raspoređivanje zaposlenih	18
9.3.	Ugovori o djelu	19
10.	JAVNE NABAVKE	20
10.1.	Nabavka kompjuterske opreme	20
10.2.	Nabavka putničkog motornog vozila	22
10.3.	Nabavka štampanja materijala	23
10.4.	Nabavka licenci za statistički softver	23
10.5.	Nabavka usluga servisiranja vozila.....	24
10.6.	Nabavka softvera i konsultantskih usluga (FUK)	24
10.7.	Realizacija ugovora	25
11.	OSTALO	26
11.1.	Sudski sporovi	26
12.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	26
PRILOZI	.....	27

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja, i u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijave ili greške, odgovarajuća

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Agencije za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriterijumi za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije nije usklađen sa odredbama važećih odluka Vijeća ministara BiH (tačka 5. Izvještaja);*
- *Putem ugovora o djelu se angažuju osobe u kontinuitetu tokom godine za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta, kao i poslova koji nisu u opisu postojećih radnih mjesta, a trajnog su karaktera (tačka 9.3. Izvještaja);*
- *Neppravilnosti i nedostatke u pojedinačnim postupcima javnih nabavki (tačka 10. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

² Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 24.7.2023. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v.r.

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Neda Močević, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Agencije za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJUMI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijumima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriterijumi:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2022. godinu³
- Zakon o finansiranju institucija BiH
  - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
  - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacionim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)

³ Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Agencije za 2021. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na angažman osoba putem ugovora o djelu duži vremenski period ili u kontinuitetu tokom godine za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta, kao i poslova koji nisu u opisu postojećih radnih mjesta, a trajnog su karaktera.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog perioda čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom periodu.

Utvrđili smo da je Agencija u 2022. godini od ukupno 13 prethodno datih preporuka, realizovala četiri, pet nije realizovala, realizacija jedne preporuke je u toku, dok tri preporuke nismo mogli ocijeniti.

U narednoj tabeli (Tabela 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Preporučujemo Agenciji da unaprijedi način izvještavanja o obavljenim aktivnostima godišnjeg popisa stalnih sredstava i utvrđenog činjeničnog stanja od strane komisije.	Unaprijeđen je način izvještavanja o obavljenim aktivnostima popisa stalnih sredstava.	✓
2.	Agencija je dužna prilikom pomjeranja zaposlenih u viši unutrašnji platni razred dosljedno primijeniti odredbe Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda.	Agencija je izvršila korekciju Rješenja o razvrstavanju radnog mjesta u unutrašnji platni razred zaposlenog na koje se preporuka odnosila.	✓
3.	Agencija je dužna uspostaviti odgovarajuće kontrolne aktivnosti u procesu korištenja vozila i na taj način obezbijedi da se evidentiranje obaveza vrši na osnovu odobrenja za stvaranje obaveza.	Agencija je unaprijedila kontrolne aktivnosti odobravanja i evidentiranja obaveza u procesu korištenja službenih vozila.	✓
4.	Uplate sredstava nakon nastanka štetnih događaja se trebaju, u svim slučajevima, realizovati putem Jedinog računa trezora BiH, poštujući bruto princip evidentiranja poslovnih promjena.	U toku 2022. godine nije bilo aktivacije i naplate kasko osiguranja zbog štetnih događaja na službenim vozilima Agencije tako da ne možemo ocijeniti realizaciju preporuke.	Ⓜ
5.	Agencija treba prilikom pripreme za raspisivanja javnog oglasa za prijem državnih službenika provjeriti i dokumentovati ispunjenost uslova za primjenu relevantnih odredbi Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, kako bi se, shodno karakteristikama upražnjenih pozicija za koje se raspisuje javni oglas, u komunikaciji sa Agencijom za državnu službu BiH, odabrao odgovarajući postupak za prijem državnih službenika shodno zakonu i podzakonskim aktima.	Nije bilo zapošljavanja državnih službenika u 2022. godini tako da nismo mogli ocijeniti realizaciju preporuke.	Ⓜ

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
6.	Agencija je dužna uspostaviti rad u instituciji na način da zaposleni obavljaju poslove u skladu sa rješenjem/ugovorom o radu, kako je predviđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.	U Agenciji još uvijek ima određeni broj zaposlenih koje imaju rješenje za jedno radno mjesto, a stvarno obavljaju poslove drugog radnog mjesta u drugoj organizacionoj jedinici.	
7.	Potrebno je da Agencija obezbjedi uslove da se poslovi trajnog karaktera obavljaju u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu proces zapošljavanja.	Konstatovali smo da je i dalje prisutan angažman osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta, kao i poslova koji nisu u opisu postojećih radnih mjesta a trajnog su karaktera.	
8.	Prilikom nabavke opreme, potrebno je preispitati opravdanost vezivanja rokova isporuke za narudžbenicu.	I dalje imamo slučajeve da se rokovi isporuke opreme vežu za narudžbenicu.	
Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja ⁴	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
5/2019	Potrebno je da Agencija realizuje planirane aktivnosti koje se tiču projekta, projekt finansijski okonča i zatvori, a neutrošena sredstva stavi na raspolaganje u budžet institucija BiH.	Agencija je 2021. godine uputila Vijeću ministara BiH, informaciju o završenom višegodišnjem projektu „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine“, ali ista nije usvojena u 2022. godini tako da projekt još uvijek nije zatvoren.	
1/2020	Neophodno je da Agencija što prije okonča aktivnosti na sačinjavanju novog prijedloga o unutrašnjoj organizaciji i isti uputi u dalju proceduru.	Agencija je u toku 2022. godine usaglašavala opise radnih mjesta sa primjedbama Komisije za analizu radnih mjesta pri Ministarstvu pravde BiH, ali aktivnosti oko sačinjavanja novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji još uvijek nisu okončane.	
3/2020	Agencija treba obezbijediti urednu i ažurnu dokumentaciju na osnovu koje je moguće potvrditi da je korištenje vozila nastalo u poslovne svrhe.	Agencija nije upotpunosti obezbijedila urednu i ažurnu dokumentaciju na osnovu koje je moguće potvrditi da je korištenje vozila nastalo u poslovne svrhe.	
7/2020	Prilikom nabavke opreme neuobičajenih karakteristika, potrebno je da Agencija obrazloži potrebe i razloge zbog kojih je neophodno izvršiti nabavku opreme sa takvim karakteristikama.	Prilikom nabavke kompjuterske opreme nisu tražene neuobičajene karakteristike odnosno visoke performanse iste.	

⁴ Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja ⁵	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
9/2020	Prilikom budućih nabavki po kriterijumu ekonomski najpovoljnije ponude Agencija treba razmotriti opravdanost korištenja podkriterijuma „rok plaćanja“, a ukoliko je isti utvrđen, neophodno je prilikom plaćanja o istom voditi računa.	Nije bilo nabavki po kriterijumu ekonomski najpovoljnije ponude tako da nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	Ⓜ

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: 😊 realizovane preporuke, 🟡 preporuke čija je realizacija u toku, ❌ nerealizovane preporuke, Ⓜ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Preporuke čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizovane. Shodno tome, u ovom izvještaju nisu date nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uslovi.

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (REZIME)

Izvještajem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je 16 preporuka. Od navedenog broja, 15 preporuka je dato zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima. Jedna preporuka se odnosi i na finansijske izvještaje i na usklađenost.

Od ukupnog broja datih preporuka, pet preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane u prethodnim izvještajima, koje nisu otklonjene u 2022. godini, te su, shodno tome, takve preporuke ponovljene u ovom izvještaju.

U tabeli koja slijedi (Tabela 2.) prikazani su podaci o datim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentirane po procesima u izvještaju.

⁵ Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

Tabela 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Tačka izvještaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ⁶	
			Finansijski izvještaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	6.	Sistem internih kontrola		●	●	
2.	6.	Sistem internih kontrola		●	●	
3.	8.1.1.	Putni troškovi	●	●	●	
4.	8.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila		●		●
5.	8.1.3.	Višegodišnja kapitalna ulaganja		●		●
6.	9.1.	Penzionisanje zaposlenih		●	●	
7.	9.2.	Raspoređivanje zaposlenih		●		●
8.	9.3.	Ugovori o djelu		●		●
9.	10.1.	Nabavka kompjuterske opreme		●	●	
10.				●		●
11.	10.2.	Nabavka putničkog motornog vozila		●	●	
12.	10.3.	Nabavka štampanja materijala		●	●	
13.	10.4.	Nabavka licenci za statistički softver		●	●	
14.	10.5.	Nabavka usluga servisiranja vozila		●	●	
15.	10.6.	Nabavka licenci i konsultantskih usluga (FUK)		●	●	
16.	10.7.	Realizacija ugovora		●	●	

5. ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

U skladu sa Zakonom o statistici Bosne i Hercegovine⁷, Agencija je organ nadležan za obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka Bosne i Hercegovine. Agencija vrši međunarodno predstavljanje po pitanju statistike i saraduje sa donatorima, prikuplja, obrađuje i distribuira statističke podatke Bosne i Hercegovine u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima na osnovu podataka koje dostavljaju entitetski zavodi i podataka koje neposredno prikupi Agencija, podstiče saradnju između entitetskih zavoda itd.

⁶ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 26/04 i 42/04

Unutrašnja organizacija i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz 2008. godine. Organizaciona struktura obuhvata osam sektora, jedan odjel i podružnicu Brčko distrikt. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 192 izvršioca, a sa 31.12.2022. godine je bilo zaposleno 104 osobe. Tri radna mjesta pomoćnika direktorice nisu popunjena.

Institucije Bosne i Hercegovine su bile u obavezi da do kraja aprila 2014. godine usklade pravilnike o unutrašnjoj organizaciji sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave Bosne i Hercegovine⁸ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijumima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine⁹.

Agencija, predvođena prethodnim rukovodstvom, je bila pripremila prijedlog novog Nacrta pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u oktobru 2019. godine, ali isti nije bio predmetom razmatranja Vijeća ministara BiH. Nakon toga je rukovodstvo Agencije imenovano 2021. godini započelo aktivnosti na sačinjavanju novog prijedloga sistematizacije.

Agencija je dobila dva negativna mišljenja od Komisije za analizu radnih mjesta pri Ministarstvu pravde BiH na dostavljeni materijal, u oktobru 2021. godine i novembru 2022. godine. Međutim, izvršene su korekcije prijedloga opisa radnih mjesta u skladu sa primjedbama iz prethodna dva akta. Komisija za analizu radnih mjesta je u svom obavještenju od 14.12.2022. godine navela da zvanično ne izdaju treće mišljenje, ali su ipak konstatovali da su opisi poslova pravilno sačinjeni. Agencija je pristupila izradi novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, ali aktivnosti, u periodu obavljanja završne revizije, nisu okončane. Analizirajući dinamiku aktivnosti na izradi novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije možemo konstatovati da se ista odvija veoma sporo.

Po pitanju usklađivanja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije sa odlukama Vijeća ministara BiH dali smo preporuku u prethodnom periodu (preporuka br. 1/2020 u Tabeli 1) te smo ocijenili da Agencija preuzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

Agencijom rukovodi direktorica, s tim da direktorica Agencije ima dvoje zamjenika. Rukovodstvo je imenovano na mandatni period od četiri godine, počev od 25.3.2021. godine¹⁰.

Zakonom o statistici BiH je osnovano Vijeće za statistiku BiH. Isto daje mišljenje u vezi sa pripremom i realizacijom Programa, funkcionisanjem i daljim razvojem statistike Bosne i Hercegovine. Po službenoj dužnosti, Vijeće za statistiku BiH sačinjavaju direktor Agencije i njegovi zamjenici, direktori entitetskih zavoda, rukovodilac podružnice Brčko distrikta, guverner Centralne banke BiH (odnosno njegov predstavnik)¹¹ i ministar finansija i trezora BiH (odnosno njegov predstavnik)¹². Vijeće također sačinjavaju tri člana iz reda davalaca i korisnika podataka koji su priznati radnici u oblastima statistike, ekonomskih nauka odnosno biznisa. Ova tri člana imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra civilnih poslova na period od najviše četiri godine.

Prethodnim članovima Vijeća za statistiku BiH iz reda davalaca i korisnika podataka je, krajem 2020. godine, istekao period na koji su imenovani, tako da Vijeće za statistiku BiH od tada

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 22/21

¹¹ Predstavnik Centralne banke Bosne i Hercegovine je imenovan 30.4.2021. godine

¹² Predstavnik Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine je imenovan 06.10.2021. godine

funkcioniše bez tri člana. Agencija je više puta upućivala zahtjeve¹³ nadležnim institucijama za imenovanje članova Vijeća za statistiku BiH, ali prema raspoloživim informacijama u vrijeme obavljanja završne revizije nije bilo imenovanja novih članova. U toku 2022. godine su održane dvije sjednice Vijeća za statistiku BiH.

6. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola:

Agencija je sačinila osnovne dokumente potrebne za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH¹⁴, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i važećim Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Agencija je dostavila Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH, Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu.

Funkcionisanje sistema internih kontrola:

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcionisanju internih kontrola u Agenciji koje se odnose na:

Razdvajanje dužnosti prilikom unosa u ISFU¹⁵ sistem i odobravanja finansijskih transakcija nije osigurano na adekvatan način obzirom da unos i odobravanje faktura za plaćanje koje se vezuju za zaključene ugovore/okvirne sporazume vrši ista zaposlenica u Agenciji. Navedena praksa nije u skladu sa Pravilnikom o internim procedurama stvaranja i realizacije obaveza u Agenciji iz 2020. godine kojim su utvrđeni postupci, procedure i odgovorne osobe za prijavu, unos i odobravanje obaveza Agencije putem ISFU sistema. Posljedica ovakvog postupanja je izostanak kontrolne aktivnosti i mogućnost nastanka greške.

PREPORUKA 1

Agencija je dužna, u svim slučajevima, osigurati razdvajanje dužnosti prilikom unosa i odobravanja faktura za plaćanje u ISFU sistemu.

Revizijom izdataka za stručno obrazovanje (11.122 KM¹⁶) uočeno je da se usluge određenim dijelom odnose na plaćanje kotizacije i ostalih troškova vezanih za seminare u organizaciji privatnih specijalizovanih firmi iz Bosne i Hercegovine koji su održani izvan zemlje (Srbija, Hrvatska)¹⁷. Kotizacije su se uglavnom plaćale iz sredstava „Ostale donacije“, ali i iz budžetskih sredstava. Teme koje se obrađuju na tim seminarima često se vezuju za domaće zakonodavstvo. Seminari na iste ili slične teme, na kojima zaposleni Agencije mogu učestvovati, se organizuju i u Bosni i Hercegovini.

¹³ U februaru i septembru 2021. godine i martu 2023. godine

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

¹⁵ Informacioni sistem finansijskog upravljanja

¹⁶ Izdaci za usluge stručnog obrazovanja finansirani iz neposredne potrošnje iznose 1.525 KM, a iz sredstava „Ostale donacije“ iznose 9.597 KM

¹⁷ Na osnovu internog pregleda Agencije možemo konstatovati da su ukupni troškovi, uključujući prijevoz, smještaj, dnevnice i kotizaciju, za učešće na seminarima u organizaciji jedne firme iznosili 11.841 KM.

PREPORUKA 2

Agencija treba unaprijediti interne kontrole u pogledu realizacije izdataka za stručno obrazovanje na način da se prilikom odabira seminara na kojima će prisustvovati zaposleni Agencije preferiraju lokacije u zemlji u cilju racionalizacije izdataka po navedenom osnovu.

U testiranom uzorku računa evidentiranih na uslugama štampanja finansiranih iz „Ostalih donacija“ smo konstatovali da su obuhvaćeni izdaci promotivnog materijala sa printanim logom Agencije u iznosu od 8.545 KM. Za nabavku promotivnog materijala nije predviđen poseban konto u kontnom planu, a ova vrsta izdataka nije obuhvaćena ni Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju¹⁸. Predmetnim pravilnikom se pod pojmom reprezentacije podrazumijeva pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge, a ne pominju se promotivni materijal ili pokloni za kojim institucija može imati potrebu u vršenju poslova iz svoje nadležnosti. Shodno tome javlja se potreba da se uredi pitanje evidentiranja izdataka za promotivni materijal, u cilju postizanja veće transparentnosti u procesu izvještavanja o realizaciji budžeta. Prilagođavanja postojećeg kontnog okvira je u nadležnosti Ministarstva finansija i trezora BiH. Pored spomenutog promotivnog materijala, Agencija je nabavljala i poklone za posjete delegacijama u iznosu od 5.414 KM koje je knjižila na konto protokolarni troškovi u skladu sa mišljenjem Ministarstva finansija i trezora BiH¹⁹.

7. BUDŽET AGENCIJE ZA 2022. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 5.188.000 KM (tekući izdaci 4.968.000 KM, kapitalni izdaci 20.000 KM i donacija Vlade Brčko distrikta u iznosu od 200.000 KM). Agencija raspolaže sredstvima Vlade Brčko distrikta tek kada ista budu uplaćena. Budžetom je odobreno 117 zaposlenih, a na 31.12.2022. godine u Agenciji je bilo 104²⁰ zaposlenih lica. Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 105.

Agencija je svoje aktivnosti do usvajanja budžeta za 2022. godinu finansirala na osnovu odluka o privremenom finansiranju za prva dva tromjesečja.

Tokom godine izvršena su usklađivanja budžeta koja se odnose na sljedeće:

- neutrošena prenesena sredstva za višegodišnji kapitalni projekt u ukupnom iznosu od 117.573 KM
- neutrošena sredstva novčanih donacija prenesene iz prethodnog perioda u iznosu od 785.927 KM
- novčane donacije uplaćene u toku godine u iznosu od 222.867 KM²¹

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 i 63/21

¹⁹ U mišljenju Ministarstva finansija i trezora BiH od 10.1.2022. godine stoji: „Uvažavajući činjenicu da troškovi darovanja poslovnih partnera nisu spomenuti navedenim Pravilnikom te da postoje fiksna budžetska ograničenja sredstava reprezentacije, do donošenja odgovarajućeg akta po pitanju regulisanja darova i poklona, mišljenja smo da bi rashode za darove prilikom posjete vašeg rukovodstva statistikama zemalja u okruženju trebali evidentirati na konto 613996-Protokolarni troškovi.“ Mišljenje je pribavljeno na upit Agencije vezano za dileme oko knjiženja poklona.

²⁰ U Pregledu dinamike zapošljavanja Obrazac 4/1. finansijskih izvještaja prikazan je broj od 107 zaposlenih, u koji su uključeni i zaposleni koji koriste neplaćeno odsustvo i odsustvo iz državne službe.

²¹ Pored navedenog iznosa, u toku 2022. godine je Vlada Brčko distrikta uplatila 200.000 KM u skladu sa Sporazumom o preuzimanju poslova, opreme, finansijskih sredstava i zaposlenih Biroa za statistiku Brčko distrikta BiH od 22.12.2005. godine

- ostvareni primitak od prodaje službenog vozila u iznosu od 11.588 KM
- odobrena sredstva iz tekuće rezerve u iznosu od 50.000 KM²².

Prema navedenom, Agencija je u 2022. godini raspolagala sa sredstvima u ukupnom iznosu od 6.375.955 KM, a ukupno je realizovano 5.257.467 KM.

Agencija je izvršila prestrukturisanja rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH²³. Prestrukturisanje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 58.412 KM s tim da su povećane ugovorene i druge posebne usluge za 30.000 KM i nabavka opreme za 28.412 KM, a smanjene bruto plaće i naknade za 58.412 KM. Obzirom da je Agencija planirala sredstva za 117 zaposlenih (ovim brojem je obuhvaćeno i troje zaposlenih koji odsustvuju iz državne službe po osnovu imenovanja na javne funkcije ili koriste odobreno neplaćeno odsustvo), na poziciji plaća i naknada je osiguran određeni višak sredstava koji je putem prestrukturisanja prenesen za ugovorene i druge posebne usluge (ugovori o djelu i protokolarni troškovi) i za nabavku opreme jer nisu bila dovoljna sredstva koja je Agencija ostvarila prodajom službenog vozila.

8. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Korekcija dijela Godišnjeg finansijskog izvještaja je izvršena 13.4.2023. godine.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 5.257.467 KM, što je za 1.118.488 KM manje u odnosu na raspoloživa sredstva (korigovani budžet) za 2022. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (3.520.184 KM), naknade zaposlenih (471.205 KM), putni troškovi (89.108 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (74.089 KM), unajmljivanje imovine i opreme (212.509 KM)²⁴ i ugovorene i druge posebne usluge (119.844 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na programe koji se realizuju iz novčanih donacija-transfera iz inostranstva i transfera od nižih nivoa vlasti (573.756 KM)²⁵.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

(Službeni glasnik BiH, broj 10/06) i aneksom Sporazuma od 25.4.2018. godine, između Agencije i Vlade Brčko distrikta BiH. Iznos se planira zakonom o budžetu.

²² Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće rezerve za isplatu jednokratne novčane pomoći zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 4/23)

²³ Odluka broj: 05-16-2-7348-2/22 od 10.11.2022. godine

²⁴ Ukupno ostvareni izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada iznose 212.315 KM i isti obuhvataju izdatke za zakup u ulici Ferhadija za smještaj dijela zaposlenih Agencije ukupne površine od 945 m². Plaća se mjesečna naknada u iznosu od 17.690 KM zakupodavcu na osnovu potpisanog ugovora od 30.4.2015. godine i nekoliko aneksa ugovora. Ugovor važi do 1.12.2022. godine.

²⁵ Realizacija rashoda finansiranih iz Ostalih donacija u iznosu od 311.174 KM, iz donacija Vlade Brčko distrikt u iznosu od 259.310 KM i iz programa Anketa o obrazovanju odraslih u iznosu od 3.272 KM.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije, i stanje po procesima, za koje su date preporuke u ranijem periodu, čija realizacija je u toku.

8.1.1. Putni troškovi

Ukupno ostvareni putni troškovi sa 31.12.2022. godine iznose 89.108 KM. KM, od čega se na putne troškove u zemlji odnosi 18.944 KM, a putne troškovi u inostranstvu 70.164 KM. Službena putovanja su se uglavnom odnosila na učešće na međunarodnim i regionalnim sastancima i konferencijama, studijskim posjetama, stručnim seminarima iz oblasti statistike, finansija, javnih nabavki itd.

Uvidom u testirane putne naloge smo uočili da su dvojica zaposlenih Agencije bili na službenom putovanju u Indoneziji u svrhu prisustvovanja na međunarodnoj konferenciji za obradu podataka²⁶ u periodu od 4.11. do 12.11.2022. godine s tim da im je odobreno produženje boravka osam dana poslije prisustvovanja konferenciji uz korištenje godišnjeg odmora (do 20.11.2022. godine). Uvidom u fakturu za nabavku avio karta konstatovali smo da je prikazan planirani odlazak 5.11.2022., i planirani povratak 13.11.2022. godine što je neusaglašeno sa elektronskim kartama koje su priložene prilikom pravdanja putnih naloga²⁷. Ističemo da je sam službeni put započeo značajno ranije od planiranog (rezervisanog) avio prevoza iz zemlje polaska (Srbija) na planiranu krajnju destinaciju. Dnevnice za službeni put i ostali troškovi su obračunati za period trajanja službenog puta²⁸ s tim da izvještaj sa službenog puta nije detaljan niti sadrži sve informacije o završetku službenog puta. Ukupni putni troškovi predmetnog službenog puta za dvoje zaposlenih iznosili su 14.067 KM.

Upućivanje na službeni put zaposlenih i omogućavanje istim duži boravak od predviđenog za planirane aktivnosti (kombinovanje službenog puta sa privatnom posjetom), kao i odobravanje službenog putovanja bez uzimanja u obzir ukupnih troškova i trajanje službenog putovanja u poređenju sa efektima unapređenja poslovanja Agencije, nije uobičajena praksa u institucijama BiH i može za posljedicu imati neracionalno upravljanje javnim sredstvima.

PREPORUKA 3

Agencija treba racionalno pristupiti odobravanju službenih putovanja uz prethodnu analizu troškovne opravdanosti i koristi za ostvarivanje ciljeva poslovanja institucije.

8.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2022. godini iznose 38.201 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 11.593 KM. Značajni izdaci se odnose na izdatke za gorivo (27.187 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (4.389 KM) i auto gume (3.104 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine²⁹, Agencija raspolaže sa četiri službena vozila. Krajem 2022. godine je jedno službeno vozilo prodato, a nabavljeno je novo vozilo. Raspolaganje

²⁶ 7th International Conference on Big Data and Data Science

²⁷ U elektronskim kartama priloženim uz putne naloge stoji vrijeme polaska 5.11.2022., a vrijeme povratka 20.11.2022. godine.

²⁸ Za period od 4.11.2022. do 12.11.2022. godine

²⁹ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

službenim vozilima u Agenciji regulisano je internim Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila iz 2014. godine i njegovim izmjenama iz 2020. i 2022. godine. Pravo na korištenje službenog vozila ostvaruju direktorica i zamjenici direktorice. U postupku revizije je konstatovano da Agencija nije donijela odgovarajuće odluke o pravu na korištenje službenih vozila kontinuirano tokom 24 sata dnevno. Službenim vozilima kojima raspolažu zamjenici direktorice Agencije upravljaju vozači koji su angažovani putem ugovora o djelu.

Analizom putnih naloga za upotrebu službenih vozila smo utvrdili da se za iste relacije iskazuju različite kilometraže, koje u pojedinim slučajevima značajno odstupaju od uobičajene kilometraže prikazane na internet stranicama na osnovu kojih se može izvršiti provjera podataka. Konstatovali smo slučajeve korištenja vozila vikendom i da za jedno vozilo u putnom nalogu za august i septembar 2022. godine nije popunjena ni jedna kolona evidencije utroška goriva (iako je bilo točenja goriva). Postoje slučajevi plaćanja putarina za vozila putem TAG³⁰ uređaja, a da u nalogu nije evidentirano korištenje tog vozila na navedeni datum, kao i slučajevi da je u putnom nalogu navedena loko vožnja, a korišten je TAG uređaj za plaćanje putarine.

Također, analizom testiranih putnih naloga za službena vozila i podataka iz knjige putnih naloga za službena putovanja u 2022. godini smo konstatovali slučajeve odlazaka na sedmičnoj osnovi, jedne imenovane osobe, do mjesta u BiH koje ne predstavlja njeno mjesto prebivališta. U navedenim slučajevima se ne izdaju putni nalozi za službeni put iako je mjesto udaljeno preko 50 km³¹ od mjesta rada tako da ne možemo potvrditi da se radi o zvaničnim poslovnim aktivnostima Agencije. Ističemo da se prava zaposlenih u institucijama BiH na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla, kao i troškove smještaja i naknadu za odvojeni život, vezuju za udaljenost i relacije mjesto rada - mjesto prebivališta. Rukovodstvo Agencije obrazlaže da navedena osoba u konkretnom slučaju putuje u mjesto boravišta (s tim da navedeno nije dokumentovano), da je udaljenost mjesta prebivališta i mjesta boravišta približno udaljeno od mjesta rada i da se u toku sedmice jednom ide u mjesto prebivališta ili u mjesto navedenog boravišta. Također, pored toga u određenom broju slučajeva podaci iskazani u evidencijama o korištenju vozila (odlasci i dolasci do mjesta prebivališta) ne odgovaraju evidencijama o prisustvu na poslu u periodu kada je prikazan odlazak do mjesta prebivališta.

PREPORUKA 4

Agencija je dužna dosljedno primjenjivati Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine u cilju osiguranja pune transparentnosti i namjenskog korištenja službenih vozila.

8.1.3. Višegodišnja kapitalna ulaganja

Sredstva za realizaciju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja iz prethodne godine su prenesena u iznosu od 117.573 KM. Agencija je, nakon pribavljanja mišljenja od Ministarstva finansija i trezora BiH i Ureda za zakonodavstvo BiH, u julu 2021. godine uputila Vijeću ministara BiH, informaciju o završenom višegodišnjem projektu „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine“, sa prijedlogom za zatvaranje projekta i korištenju preostalih neutrošenih sredstva za finansiranje institucija BiH. Na 57. sjednici Vijeća ministara

³⁰ Elektronsko plaćanje putarine (beskontaktna elektronska naplata)

³¹ U članu 2. Stav 2. Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje stoji: “Pod službenim putovanjem na teritoriji Bosne i Hercegovine podrazumijeva se putovanje na koje se zaposleni u instituciji Bosne i Hercegovine upućuje radi izvršenja službenog zadatka izvan mjesta rada, pod uslovom da je mjesto na koje se zaposleni u instituciji Bosne i Hercegovine upućuje udaljeno od mjesta rada više od 50 km.

BiH održanoj 9.11.2022. godine je razmatrana predmetna informacija. Međutim, nisu usvojeni predloženi zaključci. Neurošena sredstva su prenesena u 2023. godinu. U periodu obavljanja završne revizije (april 2023. godine) nije bilo daljih aktivnosti na formalnom zatvaranju okončanog višegodišnjeg projekta.

PREPORUKA 5

Agencija treba nastaviti aktivnosti na zatvaranju okončanog višegodišnjeg projekta.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 437.451 KM, što je za 237.451 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2022. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: uplate donatorskih sredstava iz inostranstva (222.867 KM³²), primljene transfere od Brčko distrikta BiH (200.000 KM) i primitke od prodaje stalnih sredstava (11.588 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

8.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 531.799 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 1.292.417 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na potraživanja od organa (94.237 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (434.193 KM), obaveze prema dobavljačima (263.831 KM), obaveze prema fizičkim licima (38.562 KM), obaveze prema zaposlenima (436.161 KM), razgraničeni rashodi (20.000 KM) i razgraničeni prihodi (94.237 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

8.3.1. Potraživanja od Vlade Brčko distrikta

Potraživanja od organa u iznosu od 94.237 KM se odnose na evidentirana potraživanja Agencije od Vlade Brčko distrikta po osnovu Sporazuma o preuzimanju poslova, opreme, finansijskih sredstava i zaposlenih Biroa za statistiku Brčko distrikta BiH od 22.12.2005. godine³³ i Aneksa Sporazuma od 25.4.2018. godine. U članu 5. Sporazuma stoji da se Vlada Brčko distrikta obavezuje da će, sa ciljem daljeg provođenja statističkih aktivnosti od ključnog interesa za Brčko distrikt, a koje će provoditi Agencija u 2018. godini i narednim godinama, izvršiti uplatu sredstava u iznosu od 200.000 KM godišnje. Naime, Vlada Brčko distrikta je u 2021. godini uplatila samo dio iznosa, a razliku od 94.237 KM je Agencija evidentirala kao potraživanje. Agencija je 17.3.2022. godine, uputila urgenciju za uplatu razlike između planiranih i uplaćenih

³² Uplate GOPA Worldwide Consultants GmbH na osnovu zaključenih pojedinačnih sporazuma sa Agencijom za korištenje IPA sredstava (Multi-beneficiary Programme on Statistical Cooperation). Predmeti sporazuma su obavljanje istraživanja iz različitih oblasti koje Agencija obavlja u saradnji sa entitetskim zavodima za statistiku.

³³ Službeni glasnik BiH, broj 10/06

sredstava za 2021. godinu, međutim Vlada Brčko distrikta do perioda obavljanja završne revizije (april 2023. godine) nije izvršila uplatu razlike sredstava. Također, Agencija se 20.12.2022. godine obratila Pravobranilaštvu BiH vezano za mogućnost naplate predmetnog iznosa od Vlade Brčko distrikta. Kako smo informisani, još uvijek nije stigla povratna informacija od Pravobranilaštva BiH.

9. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) LICA

U okviru ove tačke navedeni su nalazi u segmentu zapošljavanja (angažmana lica) tokom 2022. godine. Nalazi se odnose na penzionisanje zaposlenih, raspoređivanje zaposlenih i ugovore o djelu.

9.1. Penzionisanje zaposlenih

Revizorskim postupcima smo utvrdili da je jedna rukovodeća državna službenica stekla zakonske uslove za penzionisanje vezano za godine života u aprilu 2022. godine, ali je nastavila raditi u Agenciji do kraja 2022. godine na osnovu pribavljene saglasnosti Agencije za državnu službu BiH. Naime, Agencija je u maju 2022. godine zatražila mišljenje od Agencije za državnu službu BiH da navedenu osobu razriješi dužnosti sa 31.12.2022. godine, obrazlažući potrebu produženja radnog odnosa sa nedostatkom ljudskih resursa, trenutnim stanjem u zapošljavanju, te zbog toga što je ista preuzela određene poslove koji su se po planu trebali završiti do kraja 2022. godine. Agencija za državnu službu BiH je, u svom mišljenju od 26.5.2022. godine, navedene razloge ocijenila opravdanim, te rukovodeću državnu službenicu razriješila sa 31.12.2022. godine.

Obzirom da je u članu 50. stav 1. tačka b. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH³⁴ definisano da radni odnos prestaje kada državni službenik navršši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja nezavisno od godina života, možemo zaključiti da je ovakav način penzionisanja rukovodeće državne službenice u suprotnosti s navedenom odredbom Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.

PREPORUKA 6

Agencija je dužna dosljedno primjenjivati zakonske odredbe koje regulišu penzionisanje državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine.

9.2. Raspoređivanje zaposlenih

Ponovo smo konstatovali kako je u toku 2022. godine bilo 12 osoba zaposlenih u Agenciji koji imaju rješenje za jedno radno mjesto, a stvarno obavljaju poslove drugog radnog mjesta u drugoj organizacionoj jedinici Agencije. Navedene osobe nemaju rješenja od rukovodstva Agencije o privremenom raspoređivanju na drugo radno mjesto. Obrazloženje za navedeno stanje, prema informacijama dobivenim u Agenciji, je važeća sistematizacija radnih mjesta koja ne odgovara stvarnim potrebama Agencije. Međutim, aktivnosti na izradi nove sistematizacije traju duži vremenski period i još uvijek nisu okončane.

³⁴ Službeni glasnik BiH, broj 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

PREPORUKA 7

Agencija je dužna uspostaviti rad u instituciji na način da zaposleni obavljaju poslove u skladu sa rješenjem/ugovorom o radu, kako je predviđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

9.3. Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2022. godini su realizovani u neto iznosu od 79.399 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 12.283 KM. Tokom 2022. godine putem ugovora o djelu bilo je angažovano ukupno devet izvršilaca. Od ovoga broja pet izvršilaca je angažovano na poslovima održavanja čistoće, održavanja objekta i vozača zamjenika direktorice jer radna mjesta nisu sistematizovana važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, uz mjesečnu naknadu u rasponu od 500 KM do 1.017 KM. Njihov angažman u kontinuitetu je bio prisutan i prethodnih godina. Analizom testiranih ugovora o djelu navedenih osoba smo uočili da u istim nije definisana obaveza da se prave mjesečni izvještaji o obavljenom poslu koje bi potvrdila ovlaštena osoba Agencije. Navedeno za posljedicu može imati da se mjesečna naknada isplati, a da ugovoreni posao nije izvršen.

Također, četiri osobe su, prema raspoloživim informacijama, angažovane na poslovima statistike s tim da je jedan dio istih sistematizovan (poslovi međunarodne statističke saradnje i poslovi statističkih istraživanja), a drugi dio, po opisu iz ugovora o djelu, odgovara poslovima iz nadležnosti Agencije. Za ove poslove su isplaćene mjesečne naknade u rasponu od 999 KM do 1.257 KM.

Prema članu 600. Zakona o obligacionim odnosima³⁵, ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) obavezuje se obaviti određeni posao, kao što je izrada ili opravak neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH i Zakonom o radu u institucijama BiH³⁶ propisan je način prijema u radni odnos državnih službenika i zaposlenika, kao i način raspisivanja javnog oglasa za popunjavanje radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Prema navedenom, ugovor o djelu se potpisuje sa fizičkim licem za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu. Poslovi koje obavlja fizičko lice angažovano po osnovu ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji imaju kontinuitet niti poslovi radnog mjesta.

Dakle, angažman po osnovu ugovora o djelu prisutan je u dužem vremenskom periodu, a za posljedicu ima neusklađenost sa propisima i netransparentno zapošljavanje. Smatramo kako angažovanje po ugovorima o djelu treba koristiti samo u izuzetnim slučajevima, za konkretne poslove ograničenog vremenskog trajanja koji se ne mogu smatrati poslovima sistematizovanih radnih mjesta u Agenciji.

Iz donatorskih sredstava Vlade Brčko distrikta je na ime ugovora o djelu isplaćen iznos od 218.569 KM uglavnom za angažman anketara iz različitih oblasti za koje se provode ankete. U toku 2022. godine je bilo angažovane ukupno 75 osoba. Pored anketara angažovana su dva lica za održavanje baze podataka, IT ekspert, osoba za poslove grafičkog dizajna i osoba za poslove nauke i tehnologije. Većina tih osoba su bile angažovane u kontinuitetu tokom 2022. godine, ali i prethodnih godina.

³⁵ Službeni list SFRJ, broj 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989; Službeni list R BiH, broj 2/1992, 13/1993 i 13/1994; Službeni glasnik RS, broj 17/93 i 3/96; Službene novine FBiH, broj 29/2003 i 42/2011

³⁶ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17 i 59/22)

PREPORUKA 8

Preporučujemo Agenciji da, shodno zakonskim propisima koji regulišu područje obligacionih odnosa, ugovore o djelu zaključuje u iznimnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji se javljaju povremeno.

10. JAVNE NABAVKE

Agencija je donijela privremeni Plan javnih nabavki za 2022. godinu, koji je imao pet izmjena i dopuna obzirom da je u prvoj polovini 2022. godine bilo na snazi privremeno finansiranje institucija BiH. Nakon usvajanja Zakona o budžetu za 2022. godinu, u julu 2022. godine donesen je Plan javnih nabavki za 2022. godinu koji je imao sedam izmjena i dopuna.

Prema prezentovanim podacima³⁷, Agencija je u 2022. godini provela 16 postupaka javnih nabavki³⁸. Od navedenog broja, Agencija je provela pet otvorenih postupaka u vrijednosti od 475.176 KM³⁹, osam konkurentskih postupaka u vrijednosti od 131.775 KM, i tri postupaka u skladu sa Aneksom II, u vrijednosti od 10.256 KM. Agencija je putem direktnog sporazuma izvršila nabavke u vrijednosti od 93.887 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 711.094 KM (455.178 KM iz tekućih izdataka i 255.916 KM iz kapitalnih izdataka).

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabavki (i realizacije ugovora/okvirnih sporazuma) utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

10.1. Nabavka kompjuterske opreme

Agencija je provela nabavku računarske opreme (stolni računari, laptopi i printer) putem otvorenog postupka gdje je procijenjena vrijednost nabavke bila 68.376 KM. Odluka o pokretanju postupka je donesena 22.7.2022. godine, a Obavještenje o nabavci je objavljeno 7.10.2022. godine na Portalu javnih nabavki. Nije nam prezentovano istraživanje tržišta. U toku postupka je bila žalba. Naime, Agencija je suprotno Zakonom o javnim nabavkama BiH tenderskom dokumentacijom zahtijevala dostavljanje garancije za ozbiljnost ponude iako je procijenjena vrijednost nabavke bila ispod 100.000 KM. Žalba od strane potencijalnih ponuđača je prihvaćena i usvojen je zahtjev žalitelja za nadoknadu troškova žalbenog postupka u iznosu 658 KM. Izmijenjenu tendersku dokumentaciju je preuzelo 14 potencijalnih ponuđača. Pristigle su dvije ponude za koje je komisija ocijenila da ispunjavaju sve tražene uslove. Nakon provedene e-aukcije, sa najpovoljnijim ponuđačem je 13.12.2022. godine sklopljen ugovor u vrijednosti od 67.876 KM. Ugovorom je definisano da je rok isporuke 60 dana od dana potpisivanja ugovora obje strane i prijema narudžbenice Agencije. Narudžbenica je izdata 17.1.2023. godine. Ovakav način postavljanja rokova isporuke, sa vezivanjem i za dan potpisivanja ugovora i za prijem narudžbenice, stvara dilemu u pogledu momenta otpočinjanja

³⁷ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

³⁸ Napominjemo da navedeni podatak uključuje četiri postupka (jedan otvoreni i tri konkurentski postupka) koji su pokrenuti u 2021. godini, ali su ugovori/okvirni sporazumi zaključeni početkom 2022. godine. Od toga, dva postupka su bila predmetnom revizije za 2021. godinu.

³⁹ Svi iznosi u tački 10. Javne nabavke su navedeni bez PDV-a.

roka isporuke i ostavlja mogućnost produžavanja rokova ukoliko se narudžbenica šalje dosta kasnije u odnosu na potpisani ugovor.

Obrascem za cijenu ponude iz tenderske dokumentacije, predviđeno je da se pored cijene opreme, navede samo naziv ponuđenog modela opreme, bez navođenja osnovnih i detaljnih tehničkih karakteristika koju ista posjeduje. Nadalje, tehnička specifikacija pojedinačnih tipova opreme sadrži značajan broj karakteristika koje ponuđena oprema treba da ispunjava s tim da je u istoj napomenuto da je ponuđač dužan dostaviti tehnički list od proizvođača ili kataloga ili izvod iz kataloga iz kojeg je vidljivo da ponuđena roba ispunjava tražene tehničke specifikacije. Analizom tehničke specifikacije smo konstatovali da je postavljen uslov po pitanju procesora (CPU) na način da su pobrojane neke od karakteristika procesora, bez navođenja naziva istog, uz korištenje izraza „ili ekvivalent“ sa upućivanjem na benchmark web stranicu. Međutim, kako nije naveden naziv procesora nejasno je u odnosu na koji procesor potencijalni ponuđeni procesori treba da se porede. Iz navedog zaključujemo da tehničkom specifikacijom nisu jasno određeni uslovi koje ponuđena oprema treba da zadovolji.

Uvidom u ponudu⁴⁰ izabranog ponuđača smo uočili da dostavljeni katalog sadrži podatke o širokom spektru karakteristika koje različita ponuđena oprema može u različitoj kombinaciji da posjeduje tako da nije moguće na jednostavan način utvrditi koje karakteristike ponuđeni tip opreme stvarno ima. Međutim, suštinskom analizom kataloga, koji je sastavni dio ponude, smo utvrdili da ponuđena oprema u pojedinim segmentima tehničke specifikacije ne zadovoljava uslove tražene tenderskom dokumentacijom (npr. težina ponuđenog tipa laptopa⁴¹, karakteristike procesora u pogledu keš memorije i broja jezgri⁴², kapacitet baterije⁴³ i sl.). Oprema je isporučena 16.2.2023. godine, a komisija je zapisnikom o primopredaji opreme potvrdila da je dostavljena oprema u skladu sa tehničkim specifikacijama. Ukoliko poredimo podatke iz dostavljenog kataloga, i fakture i otpremnice, možemo zaključiti da dostavljeni stolni računari i laptopi ne odgovaraju ponuđenim, ali su novije generacije. Nije nam prezentovana dokumentacija o okolnostima i prihvatanju isporuke opreme drugačije od ponuđene, iako se radi o naprednim modelima. Također, smo uočili da jedan laptop (prijenosni računar Tip 2) ne zadovoljava tražene uslove utvrđene tehničkom specifikacijom po pitanju RAM memorije (isporučen laptop sa 8 GB, a traženo sa minimalno 16 GB RAM memorije).

PREPORUKA 9

Agencija je dužna evaluaciju ponuda i prijem robe vršiti u skladu sa zahtjevima traženim tenderskom dokumentacijom obzirom da se radi o uslovima koje je sam ugovorni organ postavio.

⁴⁰ Obrazac za cijenu ponude i katalog računara marke Lenovo.

⁴¹ Težina ponuđenog laptopa za stavku 3. Prijenosni računar Tip 1 premašuje zahtijevanu tenderskom dokumentacijom. Naime, zahtijevana je maksimalna težina laptopa do 1,5 kg, a prema dostavljenoj specifikaciji lakši model ponuđenog laptopa je težine 1,61 kg.

⁴² Uvidom u ponudu izabranog ponuđača uočeno je da Intel i5 procesor za ponuđenu stavku pod rednim bojem 1. Stolni računar-Tip 1 ne zadovoljava tražene uslove po pitanju keš memorije (traženo 18 MB, a ponuđeni procesori prema dostavljenoj specifikaciji imaju maksimalno 12 MB), kao i stavka pod rednim brojem 2. Stolni računar-Tip 2 za Intel i3 procesor (traženo 12 MB, a ponuđeni procesori prema dostavljenoj specifikaciji imaju maksimalno 8 MB). Također, kod stavke pod rednim brojem 3. Prijenosni računar-Tip 1 ponuđeni procesor Intel i5 ne zadovoljava tražene uslove ni po broju jezgri, a ni po traženoj keš memoriji (traženo 10 jezgri i 12 niti sa 12 MB keš memorije, a ponuđeni procesori prema dostavljenoj specifikaciji imaju maksimalno 4 jezgre i 8 niti sa 6 MB keš memorije), kao i kod stavke 4. Prijenosni računar – Tip 2 za ponuđeni procesor Intel i7 (traženo 10 jezgri i 12 niti sa 12 MB keš memorije, a ponuđeni procesori prema dostavljenoj specifikaciji imaju maksimalno 4 jezgre i 8 niti sa 8 MB keš memorije).

⁴³ Za stavku 3. i 4. (laptopi) traženo je da baterija Litijum Polimerska ima minimalno 57Wh, a prema katalogu ponuđeni laptopi imaju 45Wh.

PREPORUKA 10

Agencija je dužna jasno definisati početak računanja roka isporuke primjenjujući dobru praksu u javnim nabavkama po datom osnovu.

10.2. Nabavka putničkog motornog vozila

Na osnovu odluke o pokretanju postupka javne nabavke službenog vozila pokrenut je postupak nabavke putem konkurentskog zahtjeva čija je ukupna planirana vrijednost 34.188 KM. Prilikom pripremanja tenderske dokumentacije Agencija je istražila tržište u smislu da je pribavila informativne ponude od četiri dobavljača koji se bave prodajom vozila po kriterijumu planirane vrijednosti nabavke bez definisanih tehničkih zahtjeva. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 13 potencijalnih ponuđača putem Portala javnih nabavki. Dostavljena je jedna ponuda u vrijednosti od 34.187 KM s tim da je ponuđeno vozilo marke Škoda Octavia AMB 1.4. TSI DSG. Komisija je ocijenila da predmetna ponuda ispunjava sve uslove tražene tenderskom dokumentacijom. Zaključen je ugovor, a rok za isporuku vozila je bio 30 dana od dana potpisivanja ugovora.

Postupcima revizije utvrđeno je da su tenderskom dokumentacijom definisane karakteristike koje ponuđeno vozilo treba da ispunjava na način da je korišten otvoreni interval sa donjim ograničenjem u pogledu minimalnog zahtjeva osnovnih tehničkih karakteristika (dimenzije vozila, snaga motora, zapremina motora i sl.). Međutim, nismo dobili prihvatljivo obrazloženje o svrsishodnosti i neophodnosti zahtijevanja minimalne zapremine prtljažnika od 600 litara uzimajući u obzir namjenu odnosno upotrebu predmetnog vozila. Također, analizom tenderske dokumentacije smo uočili da Agencija nije predvidjela da ponuđač, pored obrasca sa cijenom ponude u kojem stoji da se navedu tehničke karakteristike vozila koje se nudi, obavezno dostavi i zvanični katalog ili brošuru proizvođača kojim se može dokazati da ponuđeni tip i model vozila ispunjava sve tražene uslove.

Agencija nam je, u toku obavljanja revizije, dostavila link na internetu sa specifikacijom marke, tipa i modela vozila⁴⁴ koje, pored ponuđenog vozila, može ispuniti sve tražene tehničke uslove. Međutim, analizom iste smo utvrdili da predmetni model vozila ima manju zapreminu prtljažnika od zahtijevane. Dakle, nismo se mogli uvjeriti da je predmetna nabavka provedena uz poštovanje osnovnih principa Zakona o javnim nabavkama BiH⁴⁵, a koji se odnose na aktivnu i pravičnu konkurenciju.

PREPORUKA 11

Agencija je dužna prilikom pokretanja nabavke vozila definisati tehničke karakteristike traženog vozila na način da se osigura aktivna i pravična konkurencija.

⁴⁴ Volkswagen Passat 1.5 TSI 150hp Comfort 2019 Manual 4 doors specs

⁴⁵ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

10.3. Nabavka štampanja materijala

Na osnovu odluke o pokretanju postupka javne nabavke štampanja redovnih publikacija anketnog, promotivnog i protokolarnog materijala pokrenut je postupak konkurentskog zahtjeva čija je ukupna planirana vrijednost 23.077 KM. Dostavljene su dvije ponude čija je vrijednost bila veća u odnosu na planiranu vrijednost nabavke za oko 5.000 KM (17%). Održana je e-aukcija, ali nije bilo nadmetanja između ponuđača. Vrijednost zaključenog okvirnog sporazuma sa najpovoljnijim ponuđačem iznosi 28.2923 KM.

Cijeli predmet postupka nabavke je okarakterisan kao usluga mada isti pored usluga štampanja redovnih publikacija i anketnog materijala, obuhvata i nabavku promotivnog materijala sa odštampanim logom Agencije, kao i nabavku protokolarnog materijala (poklona) bez odštampanog loga Agencije. Vrijednost promotivnog i protokolarnog materijala je 15.465 KM (55%) u odnosu na ukupnu vrijednost ponude koja je iznosila 28.293 KM. Dakle, uzimajući u obzir prezentovanu dokumentaciju možemo konstatovati da se u konkretnom slučaju radi o mješovitoj nabavci roba i usluga koje nisu homogenog karaktera. Nadalje, Agencija u predmetnoj nabavci nije izvršila podjelu na lotove u cilju pravilnog razdvajanja sličnih roba i usluga, što je za posljedicu imalo onemogućavanje pristupa navednoj nabavci veće grupe ponuđača koji su specijalizovani za različite predmete nabavke.

PREPORUKA 12

Agencija treba nabavku promotivnog i protokolarnog materijala odvojiti od klasične usluge štampanja jer je predmetom obuhvaćena nabavka poklona i odštampane robe, a ne samo usluga štampanja.

10.4. Nabavka licenci za statistički softver

Agencija je privremenim Planom javnih nabavki za 2022. godinu planirala pokretanje procedure konkurentskog postupka u februaru 2022. godine za produženje licence softvera Blaise. BLAISE licenca 4.8. softvera se koriste za rad u statističkim anketnim istraživanjima Agencije. Planirana vrijednost nabavke je bila 12.000 KM sa PDV-om. Izvršeno je istraživanje tržište u februaru 2022. godine i utvrđeno da postoji preliminarna konkurentnost vezano za ponuđače Blaise licence. Obzirom da su cijene ponuda u istraživačkoj fazi bile znatno veće od cijene ekskluzivnog vlasnika licenci statistike Holandije, Agencija se odlučila da ne pokrene planiranu proceduru javne nabavke zbog ograničenih planiranih sredstava već da nabavi iste direktno od statistike Holandije za iznos od 11.895 KM. Faktura je ispostavljena u martu 2022. godine i finansirana je iz sredstava „Ostale donacije“.

Agencija se, 21.10.2022. godine, obratila Agenciji za javne nabavke BiH vezano za dilemu oko načina provođenja nabavke BLAISE licenci. U svom odgovoru od 1.11.2022. godine Agencija za javne nabavke BiH, između ostalog, navodi uslove koji se moraju ispuniti da bi se primijenio pregovarački postupak bez objave obavještenja i napomenula Agenciju da ugovorna tijela odlučuju o odabiru postupka javne nabavke koja će se primijeniti. Analizom prezentovane dokumentacije možemo konstatovati da navedena nabavka nije izuzeta od primjene Zakona o javnim nabavkama BiH. Potrebno je uzeti u obzir i poreski aspekt nabavke istih direktno od dobavljača uz obezbjeđenje primjene važećih propisa u BiH.

PREPORUKA 13

Agencija je dužna nabavku usluga produženja licenci provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

10.5. Nabavka usluga servisiranja vozila

Agencija je provela proceduru javne nabavke usluge servisiranja vozila u vangarantnom roku putem konkurentskog zahtjeva uz zaključivanje okvirnog sporazuma na period od godinu dana. Procijenjena vrijednost nabavke je iznosila 10.256 KM. Okvirni sporazum je nakon provedene e-aukcije zaključen sa najpovoljnijim ponuđačem u vrijednosti od 5.043 KM. Procesom revizije je utvrđeno da je prilikom zaključivanja okvirnog sporazuma o pružanju usluga za održavanja vozila isti zaključen na osnovu norma sata, a ne na osnovu ukupne ponude koja bi sadržavala i materijal odnosno rezervne dijelove. U tenderskoj dokumentaciji je samo navedeno da su ponuđači dužni dostaviti listu rezervnih dijelova za svako od navedenih vozila sa cijenama i da će se sadržaj lager liste služiti u slučaju pojave nepredviđenog kvara i potrebe za neplaniranim rezervnim dijelom kao referentni cjenovnik dijelova za odabranog ponuđača.

PREPORUKA 14

Agencija treba da provodi procedure nabavki kod održavanja vozila na osnovu ukupne ponude koja sadrži, pored usluge, i materijal i rezervne dijelove.

10.6. Nabavka softvera i konsultantskih usluga (FUK)

U toku 2022. godine je provedena procedura nabavke softvera⁴⁶ za finansijsko upravljanje i kontrolu finansiran u vrijednosti od 6.000 KM. Obrazloženo nam je da navedeni softver služi za interne potrebe kao baza podataka finansijskog upravljanja i kontrole s tim da se navedeni podaci ne mogu automatski prenositi u modul za finansijsko upravljanje i kontrolu u PIFC aplikaciji Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH. Također, isti dobavljač je izabran putem drugog direktnog sporazuma da pruži konsultantske usluge koje obuhvataju edukaciju i audit mape procesa i registra rizika, u vrijednosti od 6.000 KM.

Imajući u vidu da Agencija već ima uspostavljene osnovne dokumente sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kao i činjenice da je za edukacije i softverska rješenja iz oblasti finansijskog upravljanja nadležna Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora BiH, dovodi se u pitanje opravdanost nabavke softvera i konsultantskih usluga iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole u 2022. godini iako su finansirani iz sredstava "Ostale donacije". Također, ističemo da je za uspostavljanje i funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole nadležno i odgovorno rukovodstvo Agencije.

PREPORUKA 15

Agencija treba posvetiti dužnu pažnju prilikom planiranja i iskazivanja potreba za nabavkama imajući u vidu svrsishodnost istih.

⁴⁶ Elektronska platforma za uspostavljanje i upravljanje sistemom finansijskog upravljanja i kontrole

10.7. Realizacija ugovora

Bilo je kašnjenje u isporuci IT opreme vezano za ugovor zaključen 12.1.2022. godine, a usluge puštanja u rad, u periodu obavljanja završne revizije (april 2023. godine), nisu okončane. Predmetni ugovor obuhvata nabavku hardverske opreme (serveri, sistemski softver i licence) i usluge instalacije, konfiguracije i migracije podataka sa sistema koji se zamjenjuje do produkcijskog režima rada u vrijednosti od 180.008 KM sa PDV-om. Naime, rok za isporuku opreme je bio tri mjeseca od prijema narudžbe Agencije, a rok za izvršenje i implementaciju usluge je bio tri mjeseca od isporuke robe u prostorije Agencije. Narudžbenica je poslana 15.2.2022. godine. Agencija je Odlukom od 20.7.2022. godine odobrila produženje rokova isporuke do 30.11.2022. godine nakon prihvatanja zahtjeva i obrazloženja dobavljača⁴⁷. Bankarska garanciju za uredno izvršenje ugovora produžena je do 13.3.2023. godine. Dobavljač je isporučio opremu i licence⁴⁸ i ispostavio fakturu 28.12.2022. godine na iznos od 167.723 KM sa PDV-om.

Rok za izvršenje i implementaciju usluge puštanja u rad je bio tri mjeseca od isporuke robe u prostorije odnosno 14.2.2023. godine ukoliko se posmatra isporuka opreme, odnosno 6.4.2023. godine ukoliko se posmatra isporuka licenci. Međutim, informisani smo da proces migracije podataka nije okončan i da nisu okončane usluge puštanja u rad u ugovorenom roku. Agencija obrazlaže da su se morale obaviti i određene pripremne radnje od strane Agencije. Navedeno dovodi u pitanje način planiranja i utvrđivanja rokova Agencije za realizaciju ugovora prilikom pripreme tenderske dokumentacije. Činjenica je da su rokovi isporuke i trajanja ugovora bitan faktor kod odluke potencijalnog ponuđača da se prijavi na određeni postupak javne nabavke. Nadalje, nije nam prezentovana zvanična korespondencija sa dobavljačem kojom se mogu utvrditi jasne okolnosti kašnjenja, niti zvanično odobrenje produženja rokova. U predmetnom ugovoru stoji ugovorna kazna da za svaki dan kašnjenja u isporuci i puštanja u rad opreme do kojeg je došlo krivicom dobavljača⁴⁹.

Dakle, u skladu sa navedenim možemo zaključiti da je bilo kašnjenje u realizaciji ugovora za nabavku IT opreme i usluga puštanja u rad, da je garancija za dobro izvršenje ugovora istekla prije nego su okončane sve ugovorene obaveze, da se Agencija nije pridržavala rokova u pogledu stvaranja pretpostavki za dalju realizaciju ugovora, da za nova produženja rokova ne postoji zvanični pismeni zahtjev dobavljača i odobrenje Agencije, kao i da Agencija nije zaračunavala ugovorne penale.

PREPORUKA 16

Agencija treba posvetiti dužnu pažnju prilikom evaluacije zahtjeva dobavljača za eventualnim produženjem rokova isporuke i realizacije ugovora u smislu njegove opravdanosti.

⁴⁷ Dobavljač u svom dopisu od 22.6.2022. godine je naveo da neće moći isporučiti predmetnu opremu u ugovorenim rokovima zbog niske dostupnosti računarskih komponenti na globalnom nivou uzrokovane višom silom i dostavlja izjavu proizvođača opreme Lenovo (podružnica Ljubljana) i da traži produženje roka do 30.11.2022. godine. U e-mail korespondenciji se navodi da je kompletan lanac isporuke roba na tržištu poremećen uslijed pandemije i ratnih zbivanja u Ukrajini.

⁴⁸ U prilogu su dvije otpremnice od 14.11.2022. godine za isporuku servera i storage opreme, i od 6.1.2022. godine za licence (mada u tekstu dokumenta stoji da su iste isporučene 19.11.2022. godine). Faktura je zaprimljena 27.1.2023. godine u Agenciju.

⁴⁹ U ugovoru stoji: "Dobavljač se obavezuje da ugovornom organu na ime ugovorne kazne plati 0,10% ugovorene cijene s tim da ukupna vrijednost iste ne može iznositi više od 5% od ukupno ugovorene vrijednosti opreme i usluge." Iz toga proizilazi da za svaki dan kašnjenja realizacije ugovora Agencija može obračunati 180 KM po danu.

11. OSTALO

11.1. Sudski sporovi

Agencija je, u saradnji sa Pravobranilaštvom BiH uključena u rješavanje statusa imovine u kojoj Agencija koristi dio prostora (jedan sprat), a kao nosilac prava raspolaganja je upisan Federalni zavod za statistiku. Agencija je uputila žalbu na rješenje Službe za urbanizam Opštine Stari Grad Sarajevo od 28.2.2020. godine, kojim je odbijen zahtjev Agencije za proglašavanje ništavnim rješenja istog organa iz 1998. godine. Predmet je vraćen na ponovni postupak na osnovu rješenja Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo iz maja 2021. godine.

12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu. U dostavljenim komentarima Agencija je najvećim dijelom potvrdila naše nalaze i date preporuke s obzirom da su ponovljene konstatacije koje su nam prezentovane tokom revizije. Dostavljene komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu dostavljene nove činjenice ili dokazi koji bi uticali na promjenu nalaza i datih preporuka. Detaljno objašnjenje razloga neprihvatanja komentara Agencije, dato je u odgovoru Ureda za reviziju koji je dostavljen rukovodstvu Agencije uz konačan Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu. Shodno navedenom, ovaj Izvještaj je neizmijenjen u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2022. godinu obavili su: Fatima Mehanović - viši revizor za poslove kontrole kvaliteta finansijske revizije (vođa tima), Nataša Timotija – viši revizor za poslove kontrole kvaliteta finansijske revizije (član tima) i Neriman Velić – samostalni revizor za IT reviziju (član tima).

Odjelom za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo funkciju zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

mr.sc. Fatima Mehanović, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju u funkciji
kontrole kvaliteta**

Snježana Baštinac, v.r.

Broj: 06-16-1-959/23

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu

Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2022. godine

Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	4.968.000	21.588	4.989.588	4.623.712	93
Bruto plaće i naknade	3.847.000	-58.412	3.788.588	3.520.184	93
Naknade troškova zaposlenih	425.000	50.000	475.000	471.205	99
Putni troškovi	90.000	0	90.000	89.108	99
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	55.000	0	55.000	40.757	74
Izdaci za energiju i komunalne usluge	85.000	0	85.000	74.089	87
Nabavka materijala	50.000	0	50.000	32.181	64
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	30.000	0	30.000	29.246	97
Unajmljivanje imovine i opreme	215.000	0	215.000	212.509	99
Izdaci za tekuće održavanje	65.000	0	65.000	32.160	49
Izdaci za osiguranje	6.000	0	6.000	2.429	40
Ugovorene i druge posebne usluge	100.000	30.000	130.000	119.844	92
2. Kapitalni izdaci	20.000	40.000	60.000	59.999	100
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0
Nabavka građevina	0	0	0	0	0
Nabavka opreme	20.000	40.000	60.000	59.999	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	4.988.000	61.588	5.049.588	4.683.711	93
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	117.573	117.573	0	0
"Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.god."	0	117.573	117.573	0	0
6. Novčane donacije	200.000	1.008.794	1.208.794	573.756	47
Ostale donacije-0402070	0	586.112	586.112	311.174	53
Prošireni HBS-0402100	0	12.404	12.404	0	0
Donacija Vlade BD-0402130	200.000	405.957	605.957	259.310	43
Anketa o obrazovanju odraslih-0402210	0	3.371	3.371	3.272	97
Hemikalije i otpad -0402220	0	951	951	0	0
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	5.188.000	1.187.955	6.375.955	5.257.467	82

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 22.2.2023. godine.

Direktorica:
Vesna Čužić

Bilans stanja na 31.12.2022. godine

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	97.607	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	3.370	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	94.237	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	434.193	330.917	131
Stalna sredstva	3.407.198	3.323.603	103
Ispravka vrijednosti	2.973.006	2.992.687	99
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	434.193	330.917	131
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	531.799	330.917	161
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	858.225	383.418	224
Kratkoročne tekuće obaveze	307.827	78.647	391
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obaveze prema zaposlenima	436.161	304.771	143
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	114.237	0	
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	434.193	330.917	131
Izvori sredstava	434.193	330.917	131
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1.292.417	714.334	181

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 22.2.2023. godine

Direktorica:
Vesna Čužić

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	2.996	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	2.996	
Novčane kazne (neporeske prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	200.000	0	200.000	422.867	211
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	222.867	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	200.000	0	200.000	200.000	100
Domaće donacije		0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	11.588	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	11.588	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	200.000	0	200.000	437.451	219

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 22.2.2023. godine

Direktorica:
Vesna Čužić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2022. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 22.2.2023. godine

Direktorica

Vesna Ćužić